

Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау
және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы

Сапа бойынша есеп

Қазақстан Республикасындағы еңбек қызметіне байланысты
жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы

Мазмұны

- S.1 Байланыс деректері
- S.2 Өзектілік-Кіріспе
- S.3 Метадеректерді жаңарту
- S.4 Статистикалық ақпаратты ұсыну
- S.5 Өлшем бірлігі
- S.6 Есепті кезең
- S.7 Құқықтық негіз
- S.8 Құпиялылық және деректерді қорғау
- S.9 Жарияланымдар саясаты
- S.10 Тарату жиілігі
- S.11 Тарату форматы, қолжетімділік және нақтылық
- S.12 Құжаттаманың қолжетімділігі
- S.13 Сапаны басқару
- S.14 Өзектілік
- S.15 Дәлдік және сенімділік (байқау түрін ескерумен толтырылады)
- S.16 Уақыттылық және ұқыптылық
- S.17 Салыстырмалылық
- S.18 Келісушілік
- S.19 Жүктеме
- S.20 Деректерді қайта қарау
- S.21 Статистикалық деректерді өңдеу
- S.22 Ескерту

S.1 Байланыс деректері

S.1.1 Ұйым

Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросы

S.1.2 Құрылымдық бөлімше

Халықты зерттеу және әлеуметтік статистика басқармасы Халық статистикасы департаменті

S.1.3 Байланысушы адамның аты

Сағат Гулжан Самигуллақызы

S.1.3.1 Жауапты құрылымдық бөлімше басшысының аты

Ханжігітов Нұрлан Еркінұлы

S.1.5 Байланысушы адамның пошталық мекенжайы

010000, Қазақстан, Астана қаласы, Есіл өзенінің сол жағалауы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, Министрліктер үйі, 4 - кіреберіс

S.1.6 Байланыс адамының электрондық мекенжайы

gl.sagat@aspire.gov.kz

S.1.7 Байланыс адамының телефоны

8(7172)-74-92-58

S.2 Кіріспе - өзектілігі

Өндірістік жарақаттану статистикасы өндірістік жарақат алудың сандық сипатын зерделейді: өндірісте жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер саны, соның ішінде өлімге әкеліп соқтырған жағдайлар саны, өндірісте жарақат алғандардың еңбекке жарамсыздық күндерінің саны.

Аталмыш статистикалық байқауды жүргізудегі мақсат - өндірістегі жазатайым оқиғалардың санын, еңбек қызметімен байланысты және уақытша (бір күн немесе одан да көп) немесе тұрақты еңбекке жарамсыздыққа, не болмаса өлімге әкеп соқтырған жұмысшылардың денсаулығына келтірілген түрлі нұқсандар санын анықтау болып табылады. Статистикалық деректер облыстар, меншік нысандары бойынша экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде ұсынылады. Өндірістік жарақаттар туралы статистикалық деректерді пайдаланушылар (ұйымдар) еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалардың себептерін анықтау үшін қолданады. Сондай-ақ деректер негізінде өндірістегі еңбекті қорғауды ұйымдастыру мен қамтамасыз етудегі бар олқылықтарға талдау жасалады.

Кері байланыс Telegram мессенджерінің [statgovkz_bot](#) akkaунты, сондай-ақ 1446 бірыңғай нөмірі бойынша қоңырау шала алатын пайдаланушыларды қолдау байланыс орталығы арқылы жүзеге асырылады.

S.3 Метадеректерді жаңарту

S.3.1 Жаңартылған метадеректерді соңғы растау

25.05.2023ж.

S.3.2 Метадеректерді соңғы орналастыру

25.05.2023ж.

S.3.3 Метадеректерді соңғы жаңарту

25.05.2023ж.

S.4 Статистикалық ақпаратты ұсыну

S.4.1 Деректерді сипаттау

Еңбекке қабілетсіздікке және өлімге әкеп соқтырған жағдайлардан зардап шеккендер саны – зардап шеккендердің еңбек міндеттерін орындау кезінде

кәсіпорын аумағында, сондай-ақ экономикалық қызметтің барлық түрлері бойынша (барлық ірі, орта және шағын кәсіпорындар) кәсіпорын берген көлікте жұмысқа келу немесе жұмыстан қайту кезінде болған жазатайым оқиғалардан зардап шеккендер есепке алынады.

S.4.2 Жіктелімдер жүйесі

1. Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктелімі (ҚР ҰЖ ӘАОЖ 11-2009).
2. Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктелімі (ҚР ҰЖ ЭҚЖЖ 03- 2019).
3. Меншік нысандары мен түрлерінің жіктелімі (МНЖ).
4. Кәсіптердің ұлттық жіктелімі (ҚР ҰЖ 01-2017).
5. Аурулардың халықаралық статистикалық жіктелімдері және олармен байланысты денсаулық проблемалары (АХЖ-10).

S.4.3 Салалық қамту

Заңнамада белгіленген тәртіпке сәйкес атына жазатайым оқиға тіркелген заңды тұлғалар және (немесе) олардың құрылымдық және оқшауланған бөлімшелері ұсынады.

S.4.4 Статистикалық тұжырымдамалар және анықтаулар

1. Байқау түрі – жаппай байқау.
2. Нысан индексі «7-ТПЗ».
3. Ұсыну мерзімі – есепті кезеңнен кейінгі 25 ақпанға (қоса алғанда) дейін.
4. Келесі анықтамалар осы статистикалық нысанды толтыру мақсатында қолданылады:
 - 1) еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға - қызметкерге жұмысты еңбек міндеттерін және жұмыс берушінің тапсырмаларын орындауы кезінде зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік фактордың әсер етуі, соның салдарынан өндірістік жарақат алу, денсаулығының кенеттен нашарлауы немесе улануы салдарынан оның еңбекке қабілеттілігінен уақытша немесе тұрақты еңбекке жарамсыздығына не өліміне әкеп соқтырса;
 - 2) кәсіптік ауру – жұмыскердің өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде оған зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсер етуінен туындайтын созылмалы немесе жедел ауру;
 - 3) Деректерді жинау құралдары – Статистикалық нысан – «Еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы» индексі 7-ТПЗ, мерзімділігі – жылдық. Статистикалық нысан ҚР СЖРА ҰСБ www.stat.gov.kz «Респонденттер үшін» /Статистикалық нысандар 2022 жыл / Жылдық нысандар сайтында қол жетімді. Нысандарды қайта қарауды басшының орынбасары М.Қ. Тұрлыбаев 10.10.2022ж. бекіткен.

S.4.5 Статистикалық объект

Өндірістік жарақат алу статистикасы деп өндірістік жарақаттарды алудың сандық сипаттамаларын зерттейді: өндірістегі жазатайым оқиғалар кезінде зардап шеккендер саны, соның ішінде өлімге әкеліп соқтырған жағдайлар саны, өндірісте жарақат алғандардың еңбекке жарамсыз күндер саны.

S.4.6 Бас жиынтық (зерттеу бірлігінің іріктеу қағидаты)

Қолданылмайды

S.4.7 Аумақтық қамтылу

Қазақстан Республикасының аумақтық қамтылуы (облыстар, республикалық маңызы бар қалалар және бас қала).

S.4.8 Қамту уақыты

«Еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы»

деректер 1999 жылдан бастап қалыптастырылады және 1999-2022 жылдарға динамикалық қатарлар бар.

S.4.9 Базалық кезең

Қолданылмайды

S.5 Өлшем бірлігі

Адам

S.6 Есепті кезең

Жыл

S.7 Құқықтық негіз

S.7.1 Құқықтық база

- 1) Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы «Мемлекеттік статистика туралы» №257-IV Заңы.
- 2) Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 9 шілдедегі №173 бұйрығымен бекітілген Респонденттердің алғашқы статистикалық деректерді ұсыну қағидалары.
- 3) Қазақстан Республикасының белгіленген заңнамалық тәртібімен Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының бұйрығымен бекітілген статистикалық жұмыс жоспары.
- 4) Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросы төрағасының бұйрығымен бекітілетін Ресми стратегиялық статистикалық ақпаратты тарату кестесі.
- 5) Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 20 мамырдағы №113 бұйрығымен бекітілген респонденттердің бастапқы статистикалық деректерді ұсыну кестесіне сәйкес респонденттер ұсынатын бастапқы статистикалық деректердің негізінде әзірленген ресми статистикалық ақпаратты тарату кестесінде көзделмеген статистикалық ақпаратты өтеусіз негізде беру қағидалары.
- 6) Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 2 шілдедегі №168 бұйрығымен бекітілген Деректер базаларын сәйкестендірілмеген түрінде ғылыми мақсатта пайдалану үшін ұсыну қағидалары. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2010 жылы 13 тамызда №6388 тіркелді.
- 7) «Статистика жөніндегі әдіснамалық ереже», 2018 ж. Астана, төртінші басылым, толықтырылған. ҚР СЖРА ҰСБ www.stat.gov.kz сайтында «Әдіснама» бөлімінде орналастырылған.

S.8 Құпиялылық және деректерді қорғау

S.8.1 Құпиялылық саясаты

1. «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабы, оған сәйкес респонденттер ұсынатын деректердің құпиялылығы және қорғалуына кепілдік қамтамасыз етіледі.
2. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы Кәсіпкерлік кодексінің 28-бабы коммерциялық құпияны құрайтын ақпараттардың қорғалуын қамтамасыз етеді.
3. Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы басшысының 2021 жылғы 10 ақпандағы №20 бұйрығымен бекітілген Ақпараттық қауіпсіздік саясаты (бұдан әрі – Саясат) Бюро қызметінің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы мақсаттарын, міндеттерін, басқару қағида-тарын мен практикалық

тәсілдерін айқындайды. Саясаттың негізгі мақсаты ресми статистикалық ақпараттың қолжетімділігін, Бюроның есептеу техникасы құралдарында сақталатын және өңделетін ақпараттың оның тұтастығы мен теңтүпнұсқалығы жағдайында құпиялылығын қамтамасыз ету болып табылады.

S.8.2 Құпиялылық – деректермен жұмыс істеу

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 2 шілдедегі №168 бұйрығымен бекітілген Деректер базаларын сәйкестендірілмеген түрінде ғылыми мақсатта пайдалану үшін ұсыну қағидалары. ҚР Әділетминінде 2010 жылы 13 тамызда №6388 болып тіркелген.

S.9 Жарияланымдар саясаты

S.9.1 Жарияланым күнтізбесі

«Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы № 257 Заңының 26-бабының 1 және 2-тармағына сәйкес. 2022 жылға арналған Ресми статистикалық ақпаратты тарату кестесі www.stat.gov.kz сайтында «Мемлекеттік органдар» - Басқалар- Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі – Құрылым – Бюро - Бағыт – Қоғамның ресми статистикалық ақпаратқа қажеттілігін қанағаттандыру - Құжаттар бөлімінде орналастырылған.

S.9.2 Графикке қол жеткізу

2022 жылға арналған ресми статистикалық ақпаратты тарату кестесі www.stat.gov.kz сайтында «Мемлекеттік органдар» – Басқалары – Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі - Құрылым – Бюро – Бағыттар – Қоғамның ресми статистикалық ақпаратқа қажеттілігін қанағаттандыру – құжаттар бөлімінде орналастырылған.

S.9.3 Пайдаланушы үшін қол жеткізу

Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының www.stat.gov.kz сайты - ресми статистикалық ақпарат - Әлеуметтік статистика - Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету статистикасы.

S.10 Тарату жиілігі

Жыл

S.11 Тарату форматы, қолжетімділік және нақтылық

S.11.1 Жаңалықтарды жариялау

«Еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы» баспасөз-релизі 25 мамырда жарияланады.

S.11.2 Жарияланымдар

1) Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының www.stat.gov.kz сайтында Ресми статистикалық ақпарат - Әлеуметтік статистика - Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету статистикасы - Электронды кесте - Еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы».

2) Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының www.stat.gov.kz сайтында Ресми статистикалық ақпарат - Әлеуметтік статистика - Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету статистикасы - Динамикалық қатар.

S.11.3 Онлайн деректер базасы

«Талдау» ИАЖ Денсаулық сақтау статистикасы бөлімінде «Еңбек қызметімен байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы»

S.11.3.1 Деректер кестесі - кеңестер

Іске асырылмаған

S.11.4 Микродеректерге қолжетімділік

Деректер базаларын сәйкестендірілмеген түрде ұсыну ҚР Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 2 маусымдағы №168 бұйрығымен бекітілген Деректер базаларын сәйкестендірілмеген түрде ғылыми мақсатта ұсыну және пайдалану қағидаларымен реттеледі. (ҚР СЖРА Ұлттық статистика бюросы сайтында www.stat.gov.kz орналасқан).

S.11.5 Өзге де

S.11.5.1 Метадеректер - кеңестер

Іске асырылмаған

S.12 Құжаттаманың қолжетімділігі

S.12.1 Әдіснама бойынша құжаттама

ҚР СЖРА ҰСБ www.old.stat.gov.kz сайтында «Әдіснама» - «Статистика жөніндегі әдіснамалық ереже » 2018 жыл бөлімінде, Астана, төртінші басылым, толықтырылған.

S.12.2 Сапа бойынша құжаттама

1 ҚР СЖРА ҰСБ басшысының 2020 жылғы 16 қарашадағы бұйрығымен бекітілген Сапа саласындағы саясат.

2 ҚР Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2015 жылғы 30 наурыздағы №53 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік органдардың статистикалық ақпаратты өндіру процесін сипаттаудың үлгілік әдістемесі.

3 ҚР Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2018 жылғы 23 мамырдағы №63 бұйрығымен бекітілген Ресми статистикалық ақпараттың сапасын бағалау әдістемесі.

S.13 Сапаны басқару

S.13.1 Сапаны қамтамасыз ету

Денсаулық сақтау статистикасы бойынша деректердің сапасы мен анықтығы:

- бастапқы есепке алудың негізгі принциптерін сақтау;
- стандартты статистикалық жіктелімдерді пайдалану;
- бастапқы деректерді жинау және өңдеу кезеңдерінде бақылаудың барлық схемалары (форматтық-логикалық, арифметикалық) әзірленген және негізделген;
- бастапқы деректердің дұрыстығын растау үшін респонденттерден қосымша ақпарат алу мүмкіндігі;
- статистикалық деректерге салыстырмалы талдау жүргізіледі (динамикада).

S.13.2 Сапаны бағалау

Өндірістік жарақаттану және кәсіптік аурулар статистикасының әдіснамасы халықаралық деңгейде салыстырмалы болып табылады, «ҚР еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар» туралы бюллетенінің деректері негізінде ТМД (Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы), Халықаралық еңбек ұйымының халықаралық сұрақнамалары толтырылады.

S.14 Өзектілік

S.14.1 Пайдаланушылардың қажеттіліктері

Ақпаратты көрсеткіштер: ҚР Президенті Әкімшілігі, ҚР Премьер-Министрінің Кеңесі, Мәжіліс, Сенат, мемлекеттік органдар, Тәуелсіз мемлекеттер достастығы Статкомитеті, Халықаралық еңбек ұйымы. Сондай-ақ пайдаланушылардың кең ауқымына: жоғары басқару персоналы, басқару

органдарының және кәсіпорындар мен ұйымдардың қаржы - экономикалық қызметінің, ғылыми, медициналық мекеменің қызметкерлері, басқа да мүдделі адамдар.

S.14.2 Пайдаланушылардың қанағаттанушылығы

Жыл сайынғы Q-002 «Пайдаланушылар сауалнамасы» сауалнамасы бойынша ресми статистикалық ақпаратты пайдаланушыларға сауал салу жүргізіледі. Сондай-ақ статистикалық нысанды қайта қарау кезінде мүдделі мемлекеттік ұйымдармен, үкіметтік емес ұйымдармен келісу өтеді.

S.14.3 Толықтығы. Деректердің толықтығы - үлес

Қолданылмайды

S.15 Дәлдік және сенімділік (байқау түрін ескерумен толтырылады)

S.15.1 Жалпы дәлдік

Дәлдік әдістемелік нұсқауларды орындау және қамтудың толықтығын қамтамасыз ету арқылы жасалады. Статистикалық бақылау үздіксіз әдісті қолдану арқылы жүзеге асырылады.

S.15.2 Іріктеме қатесі - индикаторлар

Қолданылмайды

S.15.3 Іріктемемен байланысты емес қате

Анықталмаған

S.15.3.1 Қамту қатесі

Қолданылмайды. Есепті тек жазатайым жағдай орын алған ұйымдар ғана тапсырады.

S.15.3.1.1 Қамтуды арттыру - үлес

Қолданылмайды

S.15.3.1.2 Жалпы бірліктер - арақатынас

Қолданылмайды

S.15.3.3 Жауап жоқ болу қателері

S.15.3.3.1 Жауап жоқ болу бірлігі - үлесі

Қолданылмайды

S.15.3.3.2 Жауап жоқ болу шарты - үлесі

Есеп жоқ

S.16 Уақыттылық және ұқыптылық

S.16.1 Уақыттылық

S.16.1.1 Күту кезеңі - алғашқы нәтижелер

Бюллетендегі алғашқы нәтижелер Статистикалық жұмыс жоспарына және жыл сайын бекітілетін ресми статистикалық ақпаратты тарату кестесіне сәйкес жарияланады және түпкілікті болып саналады.

S.16.1.2 Күту кезеңі - соңғы нәтижелер

Алғашқы қорытындылар түпкілікті болып табылады

Жинақ күні - 21.12.2022 жылы

Аяқталу күні - 27.02.2023 жылы

Өңдеу күні - 26.04.2023 жылы

Жариялау күні - 25.05.2023 жылы

S.16.2 Ұқыптылық

S.16.2.1 Ұқыптылық

Деректер ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілетін Статистикалық жұмыстар жоспарына және Ұлттық статистика бюросы басшысының бұйрығымен бекітілетін Ресми статистикалық ақпаратты тарату графигіне

сәйкес жарияланады.

Нақты және жоспарлы жариялау мерзімдері сәйкес келеді, 2023 жылы жарияланымдар мерзімінде бұзушылықтар болған жоқ. Жарияланым демалыс немесе мереке күндеріне сәйкес келсе, жариялау мерзімі келесі жұмыс күніне ауыстырылады.

S.17 Салыстырмалылық

S.17.1 Географиялық салыстырмалығы

Қазақстан Республикасы аумағының шегінде.

S.17.1.1 Ағындардың айналы статистика бойынша ассиметриясы - коэффициент

Жоқ

S.17.2 Салыстырылатын уақытша қатарлардың ұзақтығы

Өндірістік жарақаттану және кәсіби сырқаттардың динамикалық қатары 1999 жылдан бастап үзіліссіз және салыстырмалы.

S.18 Келісушілік

S.18.1 Сыртқы келісушілік, айқасқан

Статистикалық құралдар, соның ішінде «ҚР еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы» бюллетенде жарияланған көрсеткіштері халықаралық сарапшылардың ұсынымдарын ескере отырып әзірленді. Сонымен қатар, көрсеткіштер қоғамдық/үкіметтік емес ұйымдармен келісілген.

S.18.2 Ішкі келісушілік

Өндірістік жарақаттану туралы деректер «Жұмыспен қамту сапасы» көрсеткіштерін есептеу үшін еңбек және өмір сүру деңгейі статистикасы департаментіне ұсынылады.

S.19 Жүктеме

Өндірістік жарақаттану және кәсіптік аурулар бойынша деректерді жинау респонденттің қалауына байланысты қағаз жеткізгіште немесе электронды түрде жүзеге асырылады.

Деректерді жинау онлайн режимде жүзеге асырылады, онда респондент үшін әдеттегі енгізу қателерін болдырмайтын автоматтандырылған арифметикалық-логикалық бақылаулар көзделген. Ақпаратты өңдеу процестері жергілікті бағдарламалар кешенін қолдана отырып автоматтандырылған, кіріс және шығыс ақпаратты бақылау көзделген.

S.20 Деректерді қайта қарау

S.20.2 Деректерді қайта қарау

Статистикалық құралдар қажеттілікке байланысты қайта қаралады (қолда бар көрсеткіштерді қайта қарау немесе жаңа көрсеткіштерге қажеттілік, ескірген НҚА). 2022 жылы нысанды қайта қарау жұмыстары жүргізілді.

S.21 Статистикалық деректерді өңдеу

S.21.1 Бастапқы деректер

Өндірістік жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы деректер жиынтығы «Еңбек қызметіне байланысты жарақаттану және кәсіптік сырқаттар туралы есеп» статистикалық нысаны бойынша бастапқы статистикалық ақпарат дерекөздеріне негізделген.

S.21.2 Зерттеу кезеңділігі

Жыл

S.21.3 Бастапқы статистикалық деректерді жинау әдісі (тәсілі)

Деректерді жинау 7-ТПЗ «Еңбек қызметімен байланысты жарақаттану және

кәсіптік аурулар туралы есеп» статистикалық нысанын толтыру арқылы қағаз жеткізгіште немесе электронды түрде жүзеге асырылады. Электронды түрде Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының интернет-ресурсында (www.stat.gov.kz) орналастырылған «on-line режимде» деректерді жинау» ақпараттық жүйесін пайдалану арқылы жүзеге асырылады.

S.21.4 Бастапқы статистикалық деректердің анықтығы

Бастапқы статистикалық деректердің анықтығын тексеру үшін форматтық-логикалық бақылау қарастырылған.

S.21.5 Импутация - үлесі

Қолданылмайды

S.21.6 Түзету

Қолданылмайды

S.21.6.1 Маусымдық ауытқуларға түзетулер

Жүзеге асырылмайды

S.22 Ескерту

Алдағы уақытта деректердің сапасын қамтамасыз ету бойынша жұмыс жалғасатын болады.